

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสร้างและพัฒนาสื่อ

เพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กพิการทางโสต

โดย

นายณัฏฐวิสุทธิ์ สิมะสิงห์	หัวหน้าโครงการ
นายโสภณ วงศ์เพ็ญ	ผู้ร่วมโครงการ
นางเชาวนา ชวลิตดำรง	ผู้ร่วมโครงการ
นางขวดี เทียมประสิทธิ์	ผู้ร่วมโครงการ

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ปีงบประมาณ 2533-2534

649.1512
จ 451

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสร้างและพัฒนาสื่อ

เพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กพิการทางโสต

โดย

นายญาณะวิสิทธิ์	สุมะสิงห์	หัวหน้าโครงการ
นายโสภณ	วงศ์เพ็ญ	ผู้ร่วมโครงการ
นางเชาวนา	ชวลิตอำรง	ผู้ร่วมโครงการ
นางสุวิ	เทียรพระสิทธิ์	ผู้ร่วมโครงการ

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ปีงบประมาณ 2533-2534

คำประกาศเกียรติคุณ

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของคณะกรรมการในโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ
สถาบันราชภัฏ (วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้สื่อและข้อมูลต่าง ๆ ที่
เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

หากผมสนใจที่จะนำสื่อ ไปใช้ให้ติดต่อกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

កង្វះជ័រ

ชื่อโครงการ

การสร้างและพัฒนาสื่อ เพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กพิการทางโสต

Media Construction and Development on Speech
Skill Training for the Hard of Hearing Children

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2533-2534 จำนวนเงิน 24,000 บาท ระยะเวลาทำการ
วิจัย 2 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2532 ถึง 30 กันยายน 2534

ที่ปรึกษาโครงการ

นางชมพันธุ์	กฤษณ์ ฌ อุษยชา
นางนิภา	นิธยาน
นางศรียา	นิยมธรรม

ผู้ดำเนินการวิจัย

นายญาณะวิสุทธิ์	สัมะสิงห์	หัวหน้าโครงการ
นายโสภณ	วงศ์เพ็ญ	ผู้ร่วมโครงการ
นางเชาวนา	ชวลิตบำรุง	ผู้ร่วมโครงการ
นางยุวดี	เกียรติประสิทธิ์	ผู้ร่วมโครงการ

หน่วยงานที่สังกัด

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาสื่อประเภทวีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะ การพูดสำหรับเด็กหัดฟังที่มีระดับการได้ยินระหว่าง 25-90 เดซิเบล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองสื่อครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนอนุบาล โรงเรียนละอออุทิศ ภาควิชาการศึกษาภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏ (วิทยาลัยครูสวนดุสิต)

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม
3. สร้างภาพนิ่ง
4. เขียนเค้าโครงเรื่อง
5. พิจารณารูปแบบของวีดิทัศน์
6. สร้างสื่อวีดิทัศน์
7. ทดลองใช้สื่อวีดิทัศน์
8. ทดสอบคุณภาพของสื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกทักษะการพูดโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ใช้ t-test

ผลการทดลองใช้สื่อพบว่า หลังการฝึกทักษะการพูดโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้น เด็กมีพัฒนาการในการพูดดีขึ้น คือ มีคะแนนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหน่วยความรู้ - กิจกรรม และหน่วยครอบครัว สำหรับหน่วยร่างกาย และหน่วยสังคม - สิ่งแวดล้อม นั้น เด็กมีคะแนนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	2
ประโยชน์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ลักษณะของเด็กพิการทางโสต	5
พฤติกรรมการณ์การพูดของเด็กที่พิการทางโสต	5
หลักการสำคัญในการสอนเด็กที่มีความพิการทางโสต	6
วิธีการฝึกพูด	7
เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกพูด	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการและผลการทดลองใช้สื่อ	18
ขั้นตอนการดำเนินการ	18
สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	20
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	22
สรุปผลการวิจัย	22
อภิปรายผล	23
ข้อเสนอแนะ	23
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 ข้อมูลส่วนตัว	
ภาคผนวก 2 แบบวัดผลการฝึกทักษะการพูด	
ภาคผนวก 3 คะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังการฝึกทักษะการพูด โดยใช้วัดทัศนัง 4 หน่วย	

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ความพิการหรือบกพร่องในด้านต่าง ๆ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ตลอดจนการปรับตัวในการดำเนินชีวิต รัฐได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5 (2525-2529) ที่จะขยายการศึกษาและบริการต่าง ๆ สำหรับเด็กพิการในต่างจังหวัด (National Yonth Bureau : 10) และได้มีการให้บริการแก่ผู้พิการด้านต่าง ๆ อย่างไรก็ตามเด็กพิการก็ยังไม่มีโอกาสได้รับบริการได้อย่างทั่วถึง และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเด็กที่พิการบกพร่องในด้านต่าง ๆ นั้น เด็กพิการทางโสต เช่น เด็กหูหนวก หูตึง นั้นเป็นเด็กที่ความพิการของเขามีได้ปรากฏให้สังเกตเห็นได้ชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กพิการด้านอื่น ๆ เช่น เด็กร่างกายพิการ เด็กตาบอด เป็นต้น เด็กพิการทางโสตจึงมักจะไม่ได้มีโอกาสช่วยเหลือจากรัฐบาลและองค์กรต่าง ๆ เท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ความพิการทางโสตเป็นความพิการที่สามารถบำบัดรักษาได้ หากเด็กพิการเหล่านั้นได้รับการตรวจรักษาและกระตุ้นให้มีการฝึกฟัง ฝึกพูด ตั้งแต่เด็กยังเล็ก เด็กก็จะมีความสามารถในการรับรู้และตอบสนองเสียงที่เขาได้ยินได้ฟังรอบ ๆ ตัว ได้เลียนแบบและเปล่งเสียงตามแบบเสียงที่เขาได้ยิน ในที่สุดเด็กก็จะสามารถฟังและพูดได้ แต่ถ้าเด็กขาดโอกาสดังกล่าว เด็กเหล่านี้ก็จะไม่มีโอกาสได้พัฒนาความสามารถทางภาษาของตนเองและจะกลายเป็นคนพิการอย่างถาวรไปในที่สุด

ในประเทศไทยเรามีเด็กพิการทางโสต หรือมีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นจำนวนมากที่ขาดโอกาสฝึกทักษะทางการพูดตั้งแต่วัยต้น ๆ เป็นผลให้เด็กซึ่งมีความบกพร่องเพียงเล็กน้อยกลายเป็นคนพูดไม่ชัด และผู้ที่มีความบกพร่องมากจะกลายเป็นคนพิการ คือ เป็นใบ้ อันเป็นประชากรที่เป็นผู้มีความบกพร่องด้านอื่น ๆ ตามมาอีกหลายประการ อาทิ ปัญหาทางอารมณ์และการปรับตัวในสังคมที่ปกติมักไม่ยอมรับคนพิการ ผู้พิการมักมีปมด้อย อันจำกัดในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ การฟังและการพูดอันเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารและเป็นกระบวนการเรียนรู้สังคม ตลอดจนการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นการศึกษาภาคบังคับสำหรับทุก ๆ คน และเป็นการศึกษาที่ทุกคนพึงได้รับและเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน

หน่วยงานซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญสำหรับฝึกหัดมีจำนวนน้อยมากและมักทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ทำให้เด็กพิการทางโสตในชนบทขาดโอกาสที่จะพัฒนาการพูดและการได้ยินไปอย่างน่าเสียดาย ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองมีความจำเป็นในการหาเลี้ยงชีพ ไม่มีเวลาและทุนทรัพย์เพียงพอที่จะพาเด็กของตนมาฝึกทักษะทางการพูดได้ เด็กพิการเป็นจำนวนมากจึงขาดโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพทางการพูดและความสามารถด้านสติปัญญาอื่น ๆ ซึ่งอาจอำนวยประโยชน์เป็นอย่างมากทั้งต่อตนเองและสังคม

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันน่าจะมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้นิ่งได้ กล่าวคือ การผลิตและพัฒนาสื่อสำหรับฝ่ายฝึกทักษะทางการพูด จะช่วยให้ผู้ปกครองสามารถนำสื่อนี้ไปใช้ฝึกทักษะทางการพูดให้แก่บุตรหลานของตนได้เองที่บ้าน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพิการทางโสตได้รับการฝึกฝนและการพัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะเรียนรู้ พร้อมทั้งจะได้รับการศึกษาอบรม พัฒนาศักยภาพด้วยการศึกษาและอาชีพ ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาด้านอารมณ์และการปรับตัวดังได้กล่าวแล้วให้บรรเทาลงได้ในที่สุด

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาสื่อประเภทวีดิทัศน์ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการพูดสำหรับเด็กหูตึง ที่มีระดับการได้ยินระหว่าง 25-90 เดซิเบล
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้น จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป
3. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์

ประโยชน์ของการวิจัย

สื่อวีดิทัศน์ประกอบเครื่องช่วยฟังที่พัฒนาขึ้นมาจะเป็นเครื่องช่วยผู้ปกครองในการฝึกพูดของเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ทั้งนี้เพราะการฝึกพูดจะอาศัยครูฝ่ายเดียวไม่ได้ ชีวิตเด็กส่วนใหญ่จะอยู่ที่บ้านมากกว่าโรงเรียน หรือสถานฝึกพูด ฉะนั้นผู้ปกครองจึงต้องให้ความช่วยเหลือฝึกฝนที่บ้านตลอดเวลา การออกเสียงและการพูดต่าง ๆ จึงจะเป็นไปได้โดยอัตโนมัติ

สำหรับเด็กที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการฝึกในโรงเรียนหรือสถานฝึกพูด ผู้ปกครองนี้อาจสามารถที่จะนำสื่อวีดิทัศน์มาฝึกเด็กได้เอง แต่ควรจะได้เตรียมความพร้อมให้เด็กเสียก่อนโดยศึกษาจากสื่อวีดิทัศน์สารคดีชุด "การสอนพูดสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน" ที่จัดทำโดยสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะฝึกความพร้อมของเด็กตั้งแต่ การผ่อนคลาย การวางท่าทางให้ถูกต้อง การหายใจ การกลืนลมหายใจ-ผ่อนลม-อดลม การบริหารลิ้น การบริหารริมฝีปาก การเปล่งเสียง และการเปล่งเสียงสูง-ต่ำ เพื่อเด็กสามารถเปล่งเสียงได้แล้วจึงมาฝึกพูดเป็นคำ ๆ ตามสื่อวีดิทัศน์ที่คณะผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นมานี้

นอกจากนี้ครูยังสามารถใช้สื่อวีดิทัศน์นี้ช่วยในการฝึกพูดสำหรับเด็กในโรงเรียน หรือในสถานฝึกพูด เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียนได้ด้วย

คณะผู้วิจัยหวังว่าสื่อวีดิทัศน์การฝึกพูดนี้คงได้รับการเผยแพร่ ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีโอกาสได้ฝึกพูดมากขึ้น และกว้างขวางขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตเฉพาะเด็กพิการทางโสตที่ไม่มีความพิการอย่างอื่นซ้ำซ้อน มีระดับการได้ยินระหว่าง 25-90 เดซิเบล และเป็นเด็กที่เข้ามาอยู่ในระบบโรงเรียน ได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านการเปล่งเสียงมาแล้ว
2. คำที่จะนำมาใช้ฝึกประกอบด้วย 1-2 พยางค์ วลีและประโยคสั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
3. การวิจัยครั้งนี้เน้นการสร้างสื่อวีดิทัศน์ เพื่อผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ฝึกเด็กที่บ้าน เพิ่มเติมจากที่ครูสอนในโรงเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กพิการทางโสต หมายถึง
 - 1.1 เด็กหูตึง ที่มีระดับการได้ยินระหว่าง 25-90 เดซิเบล
 - 1.2 เป็นเด็กหูตึงที่ไม่มีความพิการอย่างอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ปัญญาอ่อน ตาบอด อวัยวะในการออกเสียงผิดปกติ
 - 1.3 เป็นเด็กหูตึงที่เรียนในระดับอนุบาล
2. การพูด หมายถึง
 - 2.1 การเปล่งเสียงออกเป็นคำ ๆ แต่ละคำประกอบด้วย 1-2 พยางค์
 - 2.2 การพูดเป็นวลี และประโยคสั้น ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
3. สื่อวัสดุทัศน หมายถึง แอบบนทุกภาพ ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในการฝึกทักษะการพูดสำหรับเด็กหูตึง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของเด็กพิการทางโสต

เด็กพิการทางโสตซึ่งมีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีความสามารถในการรับฟังเสียงต่าง ๆ บกพร่องหรือสูญเสียไป เป็นเหตุให้ได้ยินเสียงต่าง ๆ ไม่ชัดเจน เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เด็กหูตึง คือ เด็กที่สูญเสียทางการได้ยินเล็กน้อย และเด็กหูหนวก คือ เด็กที่ไม่ได้ยินเสียงพูดเพราะสูญเสียการได้ยินมาก

คนหูตึง (Hard of hearing) คือบุคคลที่สูญเสียการได้ยินไปบ้าง แต่ยังมีโอกาสได้ยินและเข้าใจภาษาพูดอยู่ เมื่อมีเสียงดังขึ้นกว่าเดิม หรือพูดเสียงดังขึ้นกับได้ยิน จำเป็นต้องใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งจะทำให้รับฟังเสียงคำพูดชัดเจนขึ้น สามารถสอนให้พูดได้ บุคคลประเภทนี้จะสูญเสียการได้ยินในระหว่าง 25-90 เดซิเบล ซึ่งอาจแบ่งออกได้ 4 ระยะ (เจียมจิต ถวิล อ้างจาก ซิลเวอร์แมนและเดวิส, 1970) คือ

1. ได้ยินระหว่าง 25-40 เดซิเบล เรียกว่า หูตึงน้อย
2. ได้ยินระหว่าง 40-55 เดซิเบล เรียกว่า หูตึงปานกลาง
3. ได้ยินระหว่าง 55-70 เดซิเบล เรียกว่า หูตึงมาก
4. ได้ยินระหว่าง 70-90 เดซิเบล เรียกว่า หูตึงอย่างรุนแรง

คนหูหนวก (The deaf) คือ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินเกินกว่า 90 เดซิเบล ซึ่งคนที่สูญเสียการได้ยินมากเช่นนี้ ถึงแม้จะใช้เครื่องช่วยฟังก็ไม่ช่วยให้ได้ยินขึ้นมากนัก

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กพิการทางโสต

เด็กพิการทางโสตมักหลีกเลี่ยงการสนทนากับคนทั่วไป บางรายเมื่อพูดก็อาจมีจังหวะพูดไม่ปกติ เสียงพูดเพี้ยนแปร่ง บางรายติดอ่าง ทำให้ไม่ค่อยมั่นใจในการพูด เนื่องจากเด็กจะมีการสูญเสียการฟัง ทำให้การรับรู้การเข้าใจเป็นไปได้น้อยกว่าปกติ เด็กที่พิการทางโสต

จึงมักไม่ค่อยเข้าใจคำพูด ใช้ภาษาสั้นมาก และชอบใช้ภาษามือแทนภาษาพูด เด็กมักล่าช้าใน ด้านภาษาและการติดต่อกับบุคคลทั่วไป การสอนพูดสำหรับเด็กพิการทางโสตจึงจำเป็นต้องใส่ เครื่องช่วยฟัง สอนพูดโดยการฝึกฟังและอ่านริมฝีปาก คือ สอนให้เด็กเรียนรู้ภาษาด้วยระบบ รวม (Total Communication) หรือภาษามือ (Sign Language)

หลักการสำคัญในการสอนเด็กที่มีความพิการทางโสต

1. เริ่มฝึกพูดตั้งแต่อายุยังน้อยในทันทีที่ทราบว่า เด็กมีความบกพร่องทางการได้ยิน แพทย์ นักภาษาศาสตร์ และผู้บำบัดความพิการทางภาษา ได้เห็นพ้องต้องกันว่า ถ้าเริ่มฝึกเด็ก พิการทางโสตให้ฝึกฟังและพูด ได้เร็วเพียงใด ก็จะเกิดผลดีต่อการพัฒนาทางการพูดของเด็ก ได้มากขึ้น
2. สอนแบบตัวต่อตัว หรือเป็นชั้นเล็ก ๆ ไม่ควรเกิน 8 คน
3. ครูผู้สอนต้องมีความชำนาญ โดยได้รับการศึกษาและการฝึกฝนเด็กและสอนเด็ก พิการทางโสตมาโดยเฉพาะ
4. สร้างบรรยากาศในการพูดอยู่เสมอทั้งที่บ้านและโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้ทำซ้ำ ๆ บ่อยครั้งจนเกิดความจำและความเข้าใจอย่างชัดเจน จนสามารถพูดได้คล่องแคล่วเพิ่มขึ้น เรื่อย ๆ
5. พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญในการฝึกพูด เพราะเป็นผู้ใกล้ชิดเด็กมากกว่าผู้อื่น เด็กมักเลียนแบบพ่อแม่ ในการสื่อความหมายกับผู้อื่นทั้ง ในด้านการพูดและอากัปกิริยา ต่าง ๆ
6. บทเรียน หรือเรื่องที่สอนให้เด็กพูดหรือเรียนรู้ ควรมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน ได้พบเห็นอยู่บ่อย ๆ ควรเป็นบทเรียนที่สนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก เพื่อให้เด็กมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่รู้สึกว่าตนเองถูกบังคับให้พูดอย่างซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย
7. การให้รางวัล เช่น คำชมเชย การแสดงอากัปกิริยาที่กระตุ้นให้เด็กสนใจการ เรียนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เช่น การให้ความสนใจ เอาใจใส่เป็นส่วนตัว ให้กำลังใจ ไม่ แสดงความรำคาญ เบื่อหน่ายเด็ก ครูและผู้ปกครองจึงควรใจเย็นและรู้จักให้กำลังใจเด็กพิการ ทางโสตมากกว่าเด็กปกติ
8. การนำไปใช้ เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอยู่เสมอในการสอนพูดแก่ เด็กพิการทาง โสต เพื่อให้เด็กสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้ ในสถานการณ์อื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง เนื้อหาที่ สอนนอกจากจะต้องสอดคล้องกับชีวิตประจำวันแล้ว จำเป็นต้องเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เพื่อเด็กจะนำความรู้เดิมไปใช้ได้ เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว การ

เพิ่มเนื้อหาความซับซ้อนและยากขึ้นทีละน้อยอย่างเหมาะสมกับบุคลิกภาพ ความสนใจของเด็กเป็นสิ่งที่ครูและผู้ปกครองควรคำนึงถึง

9. การสอนควรยืดหยุ่นได้ตามระดับความสามารถและความพร้อมของเด็กแต่ละบุคคล ซึ่งรวมถึง ความพร้อมในด้านร่างกาย เช่น ประสาทตาและกล้ามเนื้อต้องสัมพันธ์กันอย่างดี เพราะผู้เรียนต้องรู้จักมองหน้าผู้สอนและสังเกต แปลงเสียงเลียนแบบเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน ความพร้อมในด้านความสนใจก็เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึง จึงควรมีการกระตุ้นให้สนใจโดยการใช้ อุปกรณ์ที่น่าสนใจ สื่อการสอนและอากัปกิริยาต่าง ๆ ที่เด็กสามารถเข้าใจความหมายได้ การสอนแต่ละครั้งไม่ควรใช้เวลาเกินกว่า 30-40 นาที

10. ให้โอกาสเด็กที่มีความพิการทางโสตได้อยู่ร่วมกับเด็กปกติมากที่สุด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวในสภาพการณ์ที่เป็นปกติ โดยอาจจัดชั้นเรียนร่วมอยู่ในโรงเรียนสามัญ และใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กปกติ

วิธีการฝึกฝน

ภาษาและการพูดเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารของบุคคลทุกคนในสังคม มนุษย์จำเป็นต้องมีการสื่อสารกันด้วยการใช้ภาษา ทั้งวจนภาษา (Verbal Language) และ อวจนภาษา (Nonverbal Language) เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจและตอบสนองซึ่งกันและกันได้ ภาษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิตร่วมกันของบุคคลในสังคม แต่ภาษามิได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ภาษาเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ และการฝึกฝน เด็กทารกที่มีประสาทรับฟังปกติจะได้ยินเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และพยายามเข้าใจความหมายของเสียงซึ่งตนได้ยินกับวัตถุ บุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เมื่อเขาได้รับฟังเสียงและเกิดความเข้าใจความหมายแล้ว ก็จะพยายามเปล่งเสียงของตนเป็นการเลียนแบบเสียงที่ได้ยิน จนมีความสามารถในการฟัง การพูดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เด็กที่มีความพิการทางโสต เช่น เด็กหูตึง เด็กหูหนวก เป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพราะมีประสาทหูพิการ ทำให้พัฒนาการทางภาษาและการพูดล่าช้ากว่าอายุมากเมื่อเทียบกับเด็กปกติ การที่ประสาทหูพิการทำให้การรับเสียงทางหูบกพร่อง เด็กไม่สามารถรับฟังเสียง ทำให้ไม่รู้ว่ามีเสียง เมื่อใดไม่มีเสียง เด็กจึงไม่สามารถเชื่อมโยงเสียงกับวัตถุ บุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ เด็กจึงไม่รู้ความหมายของเสียงและไม่สามารถเลียนแบบเสียงได้ จึงทำให้ขาดความสามารถทางการพูดไปในที่สุด

การฝึกพูดแก่เด็กพิการทางโสตจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นยิ่งในการพัฒนาความสามารถทางภาษา และควรฝึกพูดโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ เพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจและเลียนแบบเสียงและแปลงเสียงต่าง ๆ ออกมาเป็นคำพูดที่สื่อความหมายได้ตั้งแต่เยาว์วัย การฝึกฟังและพูดถ้าเริ่มตั้งแต่ระยะ 3 ขวบแรก หรือในวัยทารกจะได้ผลดีกว่ามาฝึกตอนโตแล้ว เพราะหากปล่อยเด็กพิการทางโสต หรือเด็กหูตึงไว้จนโต เด็กจะเคยกับการใช้ภาษาท่าทาง หรือภาษาใบ้ ทำให้การฝึกพูดได้ผลช้ากว่าฝึกพูดตั้งแต่เด็ก ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรเอาใจใส่ กระตุ้นการใช้ภาษาให้เร็วที่สุด

การฝึกการใช้ภาษาก็คือ มุ่งการฝึกพูดเป็นสำคัญ เพราะการฝึกพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความต้องการของเด็กให้ผู้อื่นรับรู้ได้ ในการอยู่ร่วมกัน เด็กพิการทางโสตจำเป็นต้องฝึกฟัง เมื่อหัดแปลความหมายของเสียงต่าง ๆ ที่เขาได้ยิน การฝึกให้เด็กมีความสามารถในการฟังและการพูดให้ชัดเจนใกล้เคียงกับคนปกติมากที่สุด จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาเด็ก

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2520 : 259-260) ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการสอนฟังและพูดไว้ตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ฝึกให้รู้จักฟังเสียงต่าง ๆ ที่มากระตุ้นหู เช่น เสียงพูด เสียงวิทยุ หรือเครื่องขยายเสียง โดยผู้ฝึกต้องให้เด็กใส่หูฟังหรือลำโพงคู่ทำเป็นเครื่องครอบหูไว้ทั้ง 2 ข้าง แล้วปล่อยเสียงเข้าหูเด็กบ่อย ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความเคยชินกับเสียงรอบ ๆ ตัว การใช้เวลาประมาณ 2-4 สัปดาห์

ขั้นที่ 2 ใส่เครื่องช่วยฟังให้กับเด็ก ผู้ปกครองจะต้องจัดหาเครื่องช่วยฟังให้แก่เด็ก 1 ชุด และฝึกเด็กให้คุ้นเคยกับการใช้เครื่องช่วยฟังเสียง

ขั้นที่ 3 ฝึกฟังเสียงจากเครื่องช่วยและการหัดพูดคำง่าย ๆ ในระยะแรกจะสอนคำสั้น ๆ ที่พูดได้ง่าย และเข้าใจความหมายได้ ครูอาจมีรูปภาพหรือของจริงประกอบการสอนคำศัพท์ต่าง ๆ เมื่อครูสอนเด็กจะได้ครูรูปภาพ สิ่งของ และดูปากผู้พูด และฟังเสียงไปพร้อม ๆ กัน เด็กก็จะเข้าใจความหมายของคำไปทีละน้อย การฝึกในขั้นนี้มักจะได้ผลก็กินเวลาหลายเดือนหรือเป็นปี

ขั้นที่ 4 ฝึกสังเกตริมฝีปาก เมื่อเด็กสามารถพูดคำโดด ๆ และสังเกตการเคลื่อนไหวของริมฝีปากได้แล้ว ผู้ฝึกก็จะเลือกคำที่เด็กเข้าใจง่ายและสังเกตการเคลื่อนไหวของริมฝีปากได้ชัดเจนมาฝึกเด็กให้สามารถเข้าใจได้มากขึ้นโดยเพิ่มความยากของคำขึ้นตามลำดับ

ขั้นที่ 5 แกะไขข้อบกพร่องทางการพูด ผู้ฝึกหรือครูจะต้องสังเกตว่าการพูดของภาษานั้นในแต่ละประเภทมีความผิดเพี้ยน หรือขาดหายไปบางส่วนหรือไม่ และพยายามให้เด็กแก้ไขในส่วนนั้นโดยใช้การฝึกที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด ไม่เป็นทางการ ควรใช้ช่วงเวลาสั้น ๆ ประมาณ 15-30 นาที เพื่อไม่ให้เด็กเบื่อหน่าย โดยครูต้องรู้จักวิธีการจูงใจ และการใช้สื่อทัศนศึกษาประกอบการสอน เมื่อเด็กพูดได้ถูกต้องก็ควรชมเชย เพื่อให้เขารู้สึกถึงความสำเร็จของตนเองอยู่เสมอ

คณาจารย์ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต (2520) ได้สรุปวิธีการสอนฟังและพูด โดยแบ่งเป็น 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การฝึกฟัง คือ สอนให้เด็กรู้จักเสียงต่าง ๆ จากง่ายไปยาก เพื่อฝึกให้หูไวต่อเสียง และรู้ว่าเสียงนั้นมาจากแหล่งใด

ขั้นที่ 2 การฝึกอ่านด้วยสายตา คือการฝึกให้เด็กรู้จักสังเกตริมฝีปาก การออกเสียง สีหน้าและน้ำเสียง ในขณะที่ผู้สอนพยายามสอนคำศัพท์ที่ง่าย ๆ โดยมีของจริงหรืออุปกรณ์ เช่น รูปภาพ มาประกอบคำพูด

ขั้นที่ 3 การฝึกออกเสียง ในขณะที่มีการฝึกฟังและอ่านด้วยสายตานั้น หากเด็กสามารถเปล่งเสียงได้ ครูก็ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก

ในการฝึกออกเสียงต้องดำเนินไปตามลำดับขั้น จากง่ายไปหายากดังนี้

1. การฝึกการเคลื่อนไหวของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเปล่งเสียง ได้แก่ ริมฝีปาก ลิ้น และระบบการหายใจ เช่น การฝึกริมฝีปากจะฝึกโดยให้เด็กรู้จักห่อริมฝีปากเป็นรูปต่าง ๆ เคลื่อนไหวริมฝีปากในลักษณะต่าง ๆ และทำเสียงง่าย ๆ การฝึกลิ้นทำได้โดยให้เด็กเคลื่อนไหวลิ้นในลักษณะต่าง ๆ เช่น แลบลิ้น ม้วนลิ้น เคลื่อนไหวขากรรไกร ส่วนการฝึกหายใจทำได้โดยฝึกให้เด็กสูดหายใจเข้าออกยาว ๆ หัดไป หัดกลืน กลืนหายใจ เป็นต้น

2. ฝึกออกเสียงเป็นคำเดี่ยวโดด ๆ ในระยะเริ่มแรกให้เด็กหัดพูดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและสังเกตปากได้ง่าย ๆ ชัดเจน เช่น พ่อ พี่ ย่า ปู่ ต่อไปก็จะให้คำยากขึ้นตามลำดับ ส่วนเสียงสระควรใช้สระแท้เสียงยาวเพราะง่ายต่อการออกเสียง เช่น อา ออ อุ โอ เอา เมื่อเด็กทำได้แล้วจึงใช้สระเสียงสั้น

3. ฝึกออกเสียงคำสองพยางค์ เมื่อเด็กออกเสียงคำเดี่ยวโดด ๆ ได้แล้วจึงเริ่มฝึกคำที่มีสองพยางค์ ซึ่งควรเป็นคำง่าย ๆ เช่น พ่อแม่ มะม่วง ไฟฟ้า การฝึกควรฝึกซ้ำ ๆ เป็นระยะเวลานาน และมีอุปกรณ์หรือกิจกรรมที่น่าสนใจประกอบด้วย

4. สอนพูดเป็นประโยค ประโยคที่ใช้สอนควรเริ่มจากประโยคสั้นและง่าย และมีการฝึกซ้ำ ๆ ใช้ระยะเวลานาน ๆ จนกว่าจะสามารถพูดได้ชัดเจนขึ้น จึงจะฝึกประโยคยาวหรือซับซ้อนต่อไป

กาญจนา เมษสวรรค์ (2530 : 28-31) ได้รายงานผลการพัฒนาความพร้อมของนักเรียนชั้นศูนย์ทดสอบเด็กทบทวนปฐมวัยปีที่ 4 ที่เริ่มเข้าเรียนในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2526 มีจำนวนทั้งสิ้น 18 คน โดยมีการพัฒนาความพร้อม 5 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านการเรียนรู้ และด้านภาษาและการสื่อความหมาย

ในด้านภาษาและการสื่อความหมายนั้น เด็กที่เริ่มเข้าเรียนในระยะแรกไม่สามารถสื่อสารกับใคร ๆ ด้านภาษาพูดได้ เพราะไม่สามารถเปล่งเสียงใด ๆ ออกจากลำคอได้เลย การสอนของครูจะมุ่งพัฒนาเด็กตามลำดับขั้นในแต่ละปี จนเด็กพัฒนาภาษาพูดได้ และสื่อความหมายกับบุคคลทั่วไปได้ ลำดับขั้นการพัฒนาในระยะ 4 ปีมีดังนี้

ปีที่ 1 พยายามฝึกเด็กให้เปล่งเสียงคำศัพท์ง่าย ๆ พยางค์เดี่ยวให้ได้ฝึกให้อ่านริมฝีปากเลียนแบบครูในการออกเสียง จากคำศัพท์พยางค์เดี่ยวที่เป็นรูปธรรมง่าย ๆ โดยให้ทางบ้านช่วยฝึกซ้ำจะได้ผลรวดเร็วยิ่งขึ้น

ปีที่ 2 เด็กเริ่มฝึกคำสองพยางค์เป็นคำง่าย ๆ

ปีที่ 3 เด็กมีพัฒนาการทางการพูดมากขึ้น ครูจะเริ่มฝึกการสนทนากับเด็กเป็นประโยคสั้น ๆ ง่าย ๆ และปลายปีจะเพิ่มประโยคที่ยาวมากขึ้น

ปีที่ 4 เด็กสามารถพูดสื่อความหมายกับบุคคลทั่วไปได้อย่างเป็นเรื่องเป็นราวสามารถอ่านริมฝีปากผู้อื่น และสื่อสารความต้องการของตนได้ถูกต้อง

หลังจากการพัฒนาความพร้อมตามลำดับขั้น 4 ปีดังกล่าว รจนา ทรพรทรรณท์ และคณะ (2530 : 32-34) ได้ทำการประเมินพัฒนาการทางภาษาและการพูดของนักเรียนทั้ง 14 คน จากการประเมินพัฒนาการด้านภาษาและการพูดอาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่ 1 มีความเข้าใจภาษาและใช้คำพูดได้ค่อนข้างดี จำนวน 3 คน
- กลุ่มที่ 2 มีการพัฒนาการทางภาษาและการพูดอยู่ในขั้นพอใช้ได้ จำนวน 9 คน
- กลุ่มที่ 3 มีการพัฒนาทางภาษาและการพูดไม่ได้ จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นเด็กที่มีปัญหาเขาวนปัญญาไม่ปกติร่วมด้วย

กล่าวโดยสรุปคือ การฝึกพูดเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง และควรคำนึงถึงหลักการสำคัญดังนี้

1. เริ่มฝึกฟังและพูดตั้งแต่เด็กอายุยังน้อย ถ้าเริ่มฝึกตั้งแต่วัยทารก หรือระยะ 3 ขวบแรกจะ ได้ผลดีกว่าการฝึกตอนโต
2. การฝึกพูดจำเป็นต้องมีต้นแบบที่ดี เพื่อให้เด็กเลียนแบบที่ถูกต้อง เพราะการพัฒนาความสามารถในการออกเสียงนั้น การเลียนแบบมีบทบาทสำคัญยิ่ง
3. เนื้อหาที่ใช้ฝึกควรเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จากสิ่งที่ใกล้ตัวเป็นรูปธรรมมาก ไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนมากขึ้น
4. การฝึกในแต่ละขั้นควรทำซ้ำ ๆ จนเด็กสามารถทำได้จึงฝึกในขั้นต่อไป
5. การใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ กิจกรรม หรือเกมส์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยจูงใจให้เด็กอยากเรียนรู้มากขึ้น
6. การรับรู้ผลการพูดของตนเอง มีส่วนช่วยให้การพูดของเด็กพัฒนาได้เร็วขึ้น
7. ผู้ปกครองควรช่วยฝึกอย่างต่อเนื่องเมื่อเด็กอยู่ที่บ้าน และความพยายามพูดกับลูก ๆ อยู่เสมอ การพัฒนาการพูดจึงจะได้ผลดีและรวดเร็ว

เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกพูด

จากรายงานการทดลองสอนนักเรียนที่มีความผิดปกติทางหู ของโครงการการศึกษาพิเศษ โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ สถาบันราชภัฏ (วิทยาลัยครูสวนดุสิต) กรมการฝึกหัดครู ได้สรุปหลักในการเลือกคำสำหรับสอนเด็กพิการทางโสตว่า ควรเลือกคำที่มีลักษณะดังนี้

1. คำที่มีเสียงพยัญชนะเดียวกัน
2. เป็นคำที่มีเสียงสระต่างกันชัดเจน
3. เป็นคำที่มีความหมายเข้าใจชัดเจน อยู่ใกล้ตัวเด็กและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ และได้นำหลักสูตรของชั้นอนุบาลมาใช้เป็นแนวทางในการจัดเนื้อเรื่องให้เหมาะสมกับระดับความเข้าใจของเด็ก หลังจากได้ทดลองสอนและดูผลการสอน 1 ปี การศึกษาแล้ว จึงได้พิจารณาจัดเนื้อเรื่องที่จะสอนออกเป็นหน่วย ๆ ดังนี้

หน่วย	เนื้อหา
ร่างกาย	ชื่อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ประโยชน์ วิถีระวัง ส่วนต่าง ๆ
อาหาร	ชื่ออาหาร ผัก ผลไม้ นม ไข่ ฯลฯ ประโยชน์
บ้าน	ส่วนประกอบของบ้าน ประตู หน้าต่าง เครื่องใช้ภายในบ้าน เก้าอี้ โต๊ะ ฯลฯ
บุคคลในบ้าน	พ่อ แม่ พี่น้อง และตัวนักเรียน
งานในบ้าน	กวาด ถู ซัก เลี้ยงสัตว์ รดน้ำต้นไม้
คมนาคม	รถ เรือ เครื่องบิน รถไฟ การข้ามถนน ไฟเขียว-แดง
สัตว์	สัตว์เลี้ยง ชื่อสัตว์ต่าง ๆ ลักษณะของสัตว์ สัตว์ทั่วไป สัตว์บก สัตว์น้ำ
พืช	ผัก ผลไม้ ดอกไม้ ประโยชน์ และโทษ
ปรากฏการณ์ธรรมชาติ	กลางวัน กลางคืน พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดาว ลม ฝน เมฆ ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ดิน ก้อนหิน ทราย

หน่วย

เนื้อหา

ฝึกประสาท

เปรียบเทียบเล็ก-ใหญ่ ยาว-สั้น หนา-บาง
สูง-ต่ำ มาก-น้อย บน-ล่าง ลึก-ตื้น
หนัก-เบา ไกล-ใกล้ สีต่าง ๆ รูปร่าง รส
กลิ่น เสียง สัมผัส

ดร. อรอนงค์ สุวรรณกุล (2530 : 16-21) ได้รายงานผลการทดลองตามโครงการ
ศูนย์ทดลองเด็กทหนกปฐมวัย โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ โดยกล่าวถึงการจัดประสบการณ์
รายวิชาสำหรับเป็นแนวทางในการสอนและการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนของศูนย์ ฯ รวม 9 หัวข้อ
คือ

หน่วย

เนื้อหา

1. สุขศึกษาและอนามัย

- รู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
- รู้จักทำความสะอาดส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
- ช่วยเหลือตนเองและรู้จักสิ่งของเครื่องใช้
ในเรื่องการแต่งกาย การรับประทานอาหาร
การขับถ่าย การพักผ่อน การเล่น
- รู้จักชื่ออาหารที่เป็นประโยชน์แก่ร่างกาย
- หัดให้รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์
- รับประทานอาหารในการรับประทานอาหาร
- รู้จักการเล่นในร่มและแจ้ง และวิธีเล่นอย่าง
ปลอดภัย
- เล่นออกกำลังกายตามความเหมาะสม

2. สังคมศึกษา

- รู้จักชื่อตนเอง ชื่อครู และชื่อเพื่อน
- รู้จักบุคคลต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดในบ้าน
- รู้จักบุคคลสำคัญของชาติ ของโรงเรียนและครูที่
เด็กต้องใกล้ชิดบ้างเป็นบางโอกาส แต่ในหลวง
พระราชินี พระ ตำรวจ หมอ พยาบาล

หน่วย

เนื้อหา

- รู้จักปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับสังคม : มารยาทในการเคารพผู้ใหญ่ มารยาทในการเล่น มารยาทในการรับประทานอาหาร
 - วัสดุสถานที่ต่าง ๆ ที่ตนต้องเกี่ยวข้อง
3. ธรรมชาติศึกษา
- ให้รู้จักสังเกตสิ่งที่มีอยู่รอบตัว รู้จักพืช ผัก ผลไม้ สัตว์เลี้ยงและสัตว์ต่าง ๆ รู้จักดิน น้ำ ลม ไฟ แสงแดด ความร้อน ความเย็น ความสว่าง ความมืด
4. ภาษาและการสื่อความหมาย
- เน้นการดูปาก อ่านริมฝีปากและภาษามือเท่าที่จำเป็น รวมทั้งการเรียนรู้ศัพท์ง่าย ๆ การเรียนรู้คำนาม กริยา คำขยายเบื้องต้น เรียนรู้รูปวลี และประโยคสั้น ๆ เท่าที่จำเป็น (ไปห้องน้ำ หิวน้ำ ส้วมดี ปวดท้อง ขอบคุน ขอโทษ ง่วงนอน)
5. การฝึกประสาทสัมผัส
- ฝึกความพร้อมในการใช้สายตา: รู้จักเรียงลำดับสิ่งเปรียบเทียบของจริง ของจำลอง และภาพจับคู่และสังเกตภาพ การจัดหมู่สิ่งของ การอ่านริมฝีปาก เรียนรู้ความหมาย
 - ฝึกความพร้อมในการใช้มือ โดยการเล่นหุ่นระบายสี เชิดหุ่น การใช้เครื่องตอก เครื่องต่อ
 - ฝึกความพร้อมในการออกเสียง ฝึกกล้ามเนื้อที่ใช้ในการพูด ลิ้น ปาก ฝึกออกเสียงง่าย ๆ
 - ฝึกการสัมผัส รู้จักของแข็ง นิ่ม เหลว ร้อน เย็น หยิบ ละเอียต ลิ้น ชุบชะ รู้จักการสัมผัสเพื่อน รู้จักชื่อของ สามารถบอกชื่อได้เมื่อสัมผัสด้วยมือ โดยไม่ต้องใช้สายตา รู้จักกลิ่นและรส

หน่วย

เนื้อหา

- ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกาย การยืน การเลี้ยงตัว ทิศทาง การเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา
- ฝึกการฟังเสียง ฝึกให้รู้ว่ามีเสียง หรือไม่มีเสียง ของสิ่งใดทำให้เกิดเสียง

6. ศิลปศึกษา

- หัตถภาพต่าง ๆ
- จัดห้อง จัดบ้านตุ๊กตา
- รู้จักสิ่งต่าง ๆ และเล่นสี
- การวาดภาพ การระบายสี
- การปั้น
- การพิมพ์ภาพต่าง ๆ ง่าย ๆ
- การร้อยดอกไม้และลูกปัดใหญ่ ๆ
- งานกระดาษ จี๊ก ปะ

7. ดนตรีและจังหวะ

- การหัดเคาะจังหวะ
- การทำตามจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกายตามธรรมชาติ เช่น เดิน วิ่ง แกว่งแขน แกว่งขา
- ทำท่าเลียนแบบต่าง ๆ
- รู้จักเพลง และหัดฟังเพลงง่าย ๆ โดยประสาทสัมผัส
- ใช้ภาษามือประกอบเพลงและจังหวะ

8. การเล่น

- รู้จักเล่นที่ถูกวิธีและปลอดภัย
- รู้จักมารยาทในการเล่น เช่น รู้จักการรอคอย รู้จักแม่บ้าน รู้จักเก็บของเข้าที่
- รู้จักเล่นในร่ม การเล่นตามมุมต่าง ๆ เช่น เล่นน้ำ เล่นเงา
- เล่นทราย เล่นน้ำ และการเลียนแบบบทบาทสมมติ

หน่วย

เนื้อหา

9. คณิตศาสตร์เบื้องต้น

- ฝึกความพร้อมทางคณิตศาสตร์ โดยการเปรียบเทียบ ความเล็ก-ใหญ่ มาก-น้อย หนัก-เบา สูง-ต่ำ เร็ว-ช้า

จากรายงานการวิจัยเรื่องการสอนพูดให้นักเรียนหญิงในประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ทางภาษาศาสตร์ของกรมการฝึกหัดครู (2521-2522) โดยทดลองกับนักเรียน 24 คน โดยมีการทดสอบความสามารถในการเปล่งเสียงก่อนและหลังการสอน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าสัดส่วนของประสิทธิภาพในการสอน (ค่า P) ผลปรากฏว่า ค่า P อยู่ในระดับสูง (ค่า $P = 80$ ขึ้นไป) ได้แก่คำต่อไปนี้ เต่า เท้า ชี หม่า งู ไฟ ว้าว หมี่ ปู เชอ มือ โป้ว หม้อ เปี้ย เอว เร็ว ด้าย ไก่ เสือ วัว ลุย คำที่มีประสิทธิภาพในการสอนปานกลาง (ค่า $P = .60 - .79$) คือ ผ้า บัว กา ไช้ ใจ หนู ไช้ หอย ล้อ เรือ เนย โปย สร้อย เลื่อย ถ้วย และคำที่มีประสิทธิภาพในการสอนต่ำ (ค่า P ต่ำกว่า .60) คือ ดาว อา ยา เคียว หมู

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาสำหรับนำมาใช้ในการสร้างสื่อวีดิทัศน์ ดังต่อไปนี้

หน่วย	เนื้อหา
1. <u>ร่างกาย</u> - อวัยวะ	ตา จมูก ปาก ฟัน ลิ้น ฝ่ามือ แขน มือ นิ้ว
2. <u>ความรู้สึก - กิจกรรม</u>	หิว ง่วงนอน เจ็บ ร้องไห้ โกรธ ขอโทษ แปร่งฟัน อาบน้ำ ถูสบู่ เช็ดตัว
3. <u>ครอบครัว</u> - ส่วนประกอบของบ้าน เครื่องใช้ ของเล่น	บ้าน ประตู หน้าต่าง ห้องนอน ห้องรับแขก สนาม โต๊ะ เก้าอี้ ตู้เย็น วิทยุ โทรทัศน์ ถังขยะ จักรยาน ตุ๊กตา
3. <u>สังคม - สิ่งแวดล้อม</u> - ธรรมชาติ - คมนาคม	ฝนตก รุ้งกินน้ำ แม่น้ำ ต้นไม้ ภูเขา ทะเล กลางวัน กลางคืน เครื่องบิน รถยนต์ รถไฟ ไฟเขียว ไฟแดง ทางม้าลาย สะพานลอย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการและผลการทดลองใช้สื่อ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องความบกพร่องทางการได้ยินจากตำรา และเอกสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากโรงเรียนญาไท เป็นต้น

2. การรวบรวมข้อมูล โดยให้แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนที่พิการทางโสต เพื่อรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำที่เด็กมักพูดไม่ชัด
2. คำที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งเด็กมักไม่เข้าใจ เพื่อหาทางแก้ไขให้เด็กมีความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น
3. คำศัพท์ใหม่ ๆ ที่เด็กควรรู้ เพื่อนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ครูผู้สอนและผู้ปกครอง ระบุคำศัพท์ที่เด็กจำเป็นต้องใช้อยู่เสมอ

3. การสร้างภาพนิ่ง

ผู้วิจัยสร้างภาพนิ่งจากภาพถ่าย หรือภาพวาด ที่อธิบายคำศัพท์ ซึ่งเด็กไม่คุ้นเคย จำนวน 49 ภาพ แล้วนำไปทดสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยใช้ภาพนิ่งดังกล่าว

4. การเขียนเค้าโครงเรื่อง

เมื่อได้รวบรวมคำศัพท์ที่เด็กควรรู้และคำที่เด็กไม่คุ้นเคย มีปัญหาในการรับรู้และความเข้าใจได้แล้ว ผู้วิจัยได้จัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ นำคำศัพท์ในหมวดหมู่ต่าง ๆ ไปผูกเรื่องเป็นข้อความที่มีความหมายเร้าความสนใจของเด็ก เพื่อใช้กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยเหล่านั้น ได้อย่างเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

5. พิจารณารูปแบบของวัสดุทัศน

ผู้วิจัยพิจารณาศึกษาจากรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ซึ่งมักนำตัวการ์ตูนเด่น ๆ ที่เด็กสนใจมาประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ อยากรู้ อยากเห็นของเด็ก ตัวการ์ตูนสามารถเร้าความสนใจและใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

6. สร้างสื่อวัสดุทัศน

ผู้วิจัยได้สร้างสื่อวัสดุทัศน ในระบบ U-MATIC โดยใช้เค้าโครงเรื่องที่ผูกไว้เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ และมีความยาวของเรื่องไม่มากนัก เพื่อป้องกันความเบื่อหน่ายของเด็ก

7. ทดลองใช้สื่อวัสดุทัศน

เมื่อสร้างสื่อวัสดุทัศนแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ฝึกทักษะการพูดของเด็กพิการทางโสต โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ สถาบันราชภัฏ (วิทยาลัยครูสวนดุสิต) เพื่อค้นหาจุดบกพร่องของสื่อวัสดุทัศน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8. ทดสอบคุณภาพของสื่อ

นำสื่อที่ปรับปรุงแล้ว มาทดลองใช้กับเด็กพิการทางโสต จำนวน 7 คน และรวบรวมข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพของสื่อวัสดุทัศนต่อไป

ผลการทดสอบการใช้สัณฐาน

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนระหว่างก่อนและหลังการฝึกทักษะการพูดโดยใช้สัณฐาน ใช้ t-test

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}}}$$

เมื่อ $\bar{D}$ เป็นคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่าง
 $S_{\bar{D}}$ เป็นความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ $\bar{D}$ หาได้จากสูตร

$$S_{\bar{D}} = \frac{S_D}{\sqrt{n}}$$

เมื่อ D เป็นความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

$$S_D = \sqrt{\frac{\sum (D - \bar{D})^2}{n - 1}}$$

$$= \sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n(n - 1)}}$$

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนระหว่างก่อนและหลังการฝึกทักษะการพูด
โดยใช้สื่อวีดิทัศน์

หน่วย	คะแนนรวม		D	S _D	t
	ก่อนฝึก	หลังฝึก			
1. ร่างกาย	211	218	1.00	0.488	2.049 *
2. ความรู้สึก - กิจกรรม	116	192	10.86	2.208	4.917 **
3. ครอบครัว	197	245	6.86	1.81	3.799 **
4. สังคม - สิ่งแวดล้อม	216	266	7.14	2.60	2.772 **

* $P < .05$

** $P < .01$

จากค่า t ในตาราง แสดงว่า หลังการฝึกทักษะการพูดโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้น
เด็กพัฒนาการในการพูดดีขึ้นคือ มีคะแนนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ในหน่วยความรู้สึก - กิจกรรม และหน่วยครอบครัว สำหรับในหน่วยร่างกายและหน่วยสังคม -
สิ่งแวดล้อม เด็กมีคะแนนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาสื่อวัดทัศนคติ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการพูด สำหรับเด็กหญิงที่มีระดับการได้ยินระหว่าง 25-90 เดซิเบล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนอนุบาล โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏ (วิทยาลัยครูสวนดุสิต) จำนวน 7 คน

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม
3. สร้างภาพนิ่ง
4. เขียนเค้าโครงเรื่อง
5. พิจารณารูปแบบของวัดทัศนคติ
6. สร้างสื่อวัดทัศนคติ
7. ทดลองใช้สื่อวัดทัศนคติ
8. ทดสอบคุณภาพของสื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนระหว่างก่อนและหลังการฝึกทักษะการพูด โดยใช้สื่อวัดทัศนคติ ใช้ t-test

ผลการทดลองใช้สื่อพบว่า หลังการฝึกทักษะการพูดโดยใช้สื่อวัดทัศนคติที่สร้างขึ้น เด็กมีพัฒนาการในการพูดดีขึ้น คือ มีคะแนนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหน่วยความรู้ลึก - กิจกรรม และหน่วยครอบครัว สำหรับหน่วยร่างกายและหน่วยสังคม - สิ่งแวดล้อม นั้น เด็กมีคะแนนหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการทดลองใช้สื่อวีดิทัศน์ ผักทักษะการพูดของเด็กพิการทางโสต พบว่า ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ หลังการฝึกเด็กมีทักษะการพูดเพิ่มขึ้น เพราะสื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้นนี้ สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง เด็กสนใจติดตามเรื่องราวและฝึกพูดได้จบขั้นตอนการฝึก นอกจากนี้การใช้สื่อนี้ยังสามารถทำให้เด็กเรียนรู้ความหมายของคำเพิ่มขึ้นอย่างกว้างขวาง แต่สื่อนี้ขอจำกัดในการใช้กับเด็กที่มีความพิการทางโสตในระดับสูงกว่า 90 เดซิเบล

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้พบปัญหาและข้อจำกัดในการใช้สื่ออยู่หลายประการ คือ

1. ขั้นตอนในการใช้สื่อ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ จากบุคคลหลายฝ่าย อาทิ พ่อแม่ หรือพี่เลี้ยงของเด็ก ในการจัดโปรแกรมการฝึกทักษะในการพูด เพราะเด็กในระดับอนุบาลยังเล็กมากไม่สามารถฝึกด้วยตนเองได้ ดังนั้นการฝึกจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ถ้าผู้ปกครองไม่เสียสละเวลาเพื่อเด็ก การใช้สื่อจะไม่บรรลุผลตามต้องการ
2. เป็นสื่อที่ใช้ได้เฉพาะกับครอบครัวที่มีฐานะปานกลางขึ้นไป เพราะจะต้องมีเครื่องเล่นวีดิโอเทป และโทรทัศน์ไว้ในบ้าน เด็กพิการทางโสต ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีพอ จึงขาดโอกาสฝึกทักษะทางการพูดด้วยวิธีนี้
3. ตัวม้วนวีดิทัศน์มีอายุการใช้งานจำกัด
4. การผลิตวีดิทัศน์ต้นแบบต้องใช้ต้นทุนสูง

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากผู้วิจัยได้พบว่า สื่อที่ผลิตขึ้นมีต้นทุนในการผลิตสูงมาก ดังนั้นสื่อเปิดนี้ควรจะใช้เฉพาะในโรงเรียน ในระยะแรกจนกว่าจะมีการขยายการใช้มากกว่านี้
2. ถ้าหากจะมีการนำไปใช้ที่บ้าน ควรจะขอยืมไปจากต้นฉบับของโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนควรให้เป็นบริการแก่ผู้ปกครองและเด็ก เพื่อลดค่าใช้จ่าย
3. ควรขยายไปใช้ในบทเรียนอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง
4. ในกรณีที่เด็กมีความพิการสูง คือ มีความตึงของหูมาก ควรใช้สื่อชนิดอื่น

บรรณานุกรม

- กาญจนา เมฆสวรรค์. "ผลการพัฒนาความพร้อม", ใน รายงานผลประเมินโครงการศูนย์ทดลองเด็กทบทวนภูมิวัย. 2530. หน้า 28-31.
- ประจิดต์ อภินันท์รักต์ และ มะลิวัลย์ ธรรมแสง. ความสามารถในการจำแนกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของเด็กทบทวนโดยใช้ท่าและคำพูด. สันนิษฐานโครงการโดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปึงประมาณ 2529.
- ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาพิเศษในปัจจุบัน. เอกสารประกอบคำบรรยายลำดับที่ 27 ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มศว., 2523.
- ผดุง อารยะวิญญู. วิธสอนพูด. เอกสารประกอบการสอนวิชาศึกษาพิเศษ 531 ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มศว., 2524.
- ฉันทิพย์ ทวยเจริญ. การสอนพูดให้นักเรียนหูตึงในประเทศไทยโดยประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ทางภาษาศาสตร์. รายงานการวิจัย กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.
- มะลิวัลย์ ธรรมแสง และคณะ. รายงานผลประเมินโครงการศูนย์ทดลองเด็กทบทวนภูมิวัย. โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- มะลิวัลย์ มหิทธิเดช. การเปรียบเทียบการเปล่งเสียงสูง กลาง ต่ำ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการฝึกพูดโดยใช้ Tone Bar กับ Vocal Z. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- รจนา ทรรทรานนท์ และคณะ. "การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก", ใน รายงานผลประเมินโครงการศูนย์ทดลองเด็กทบทวนภูมิวัย. 2530. หน้า 32-34.

ศรียา นิยมธรรม และคณะ. การศึกษาสภาพของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย ปีการศึกษา 2526. รายงานการวิจัย ศูนย์พัฒนศึกษาอาเขียนแห่งประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย โครงการสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลีย, 2527.

ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. การสอนเพื่อบรรดิกการแก่เด็กพิเศษ (Remedial Teaching). กรุงเทพฯ ฯ : พ.ศ. 2520.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การสอนเด็กให้รักเรียนหนังสือในประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ทางภาษา. รายงานการวิจัย กรมการฝึกหัดครู, 2521-2522.

สดับ ธีระบุตร. วิจัยสอนเด็ก. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยเกษม, 2521.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กพิเศษ (Psychology of Exceptional Children). ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

หน่วยการศึกษาพิเศษโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ. การศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2520.

อรอนงค์ สุวรรณกุล. "การสอนและการอบรมเลี้ยงดู", ใน รายงานผลประเมินโครงการศูนย์ทดลองเด็กอนุบาลปฐมวัย. 2530. หน้า 16-21.

Farwell, U. "Speechreading : A Research Review," *American Annals of the Deaf*. 23 : 29-30, 1976.

Holms and Other. "Speechreading Abilities of Young Deaf Children," *Volta Review*. 125 : 906-908, 1980.

ภาคผนวก 1

ข้อมูลส่วนตัว

- ด.ญ. ก
- อายุ 5 ขวบ 8 เดือน
 - ระดับการได้ยิน หูซ้าย 62 เดซิเบล หูขวา 68 เดซิเบล
 - เคยผ่านการฝึกฟังพูดมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี
 - อาชีพบิดา ทนายความ
 มารดา รับราชการ
 - ผลการเรียนรู้ 1/8
 - บิดามารดา อยู่ด้วยกัน
 - นักเรียนอาศัยอยู่กับ บิดามารดา
- ด.ช. ข
- อายุ 5 ขวบ 10 เดือน
 - ระดับการได้ยิน หูซ้าย 100 เดซิเบล หูขวา 98 เดซิเบล
 - เคยผ่านการฝึกฟังพูดมาแล้วเป็นเวลา 3 ปี
 - อาชีพบิดา ค้าขาย
 มารดา คนขับรถแท็กซี่
 - ผลการเรียนรู้ 6/7
 - บิดามารดา อยู่ด้วยกัน
 - นักเรียนอาศัยอยู่กับ บิดามารดา
- ด.ช. ค
- อายุ 6 ขวบ 5 เดือน
 - ระดับการได้ยิน หูซ้าย 75 เดซิเบล หูขวา 77 เดซิเบล
 - เคยผ่านการฝึกฟังพูดมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี
 - อาชีพบิดา ลูกจ้าง
 มารดา ลูกจ้าง
 - ผลการเรียนรู้ 2
 - บิดามารดา หย่ากัน
 - นักเรียนอาศัยอยู่กับ ยาย

- ด.ช. ง
- อายุ 5 ขวบ 10 เดือน
 - ระดับการได้ยิน หูซ้าย 55 เดซิเบล หูขวา 63 เดซิเบล
 - เคยผ่านการฝึกฟังพูดมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี
 - อาชีพบิดา วิศวกร
มารดา ตำรวจ
 - ผลการเรียนรู้ 2/8
 - บิดามารดา แยกกันอยู่
 - นักเรียนอาศัยอยู่กับ มารดา

- ด.ช. จ
- อายุ 6 ขวบ 9 เดือน
 - ระดับการได้ยิน หูซ้าย 95 เดซิเบล หูขวา 106 เดซิเบล
 - เคยผ่านการฝึกฟังพูดมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี
 - อาชีพบิดา ค้าขาย
มารดา ค้าขาย
 - ผลการเรียนรู้ 8/8
 - บิดามารดา แยกกันอยู่
 - นักเรียนอาศัยอยู่กับ มารดา

- ด.ช. ฉ
- อายุ 6 ขวบ 11 เดือน
 - ระดับการได้ยิน หูซ้าย 80 เดซิเบล หูขวา 80 เดซิเบล
 - เคยผ่านการฝึกฟังพูดมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี
 - อาชีพบิดา หาสืบสวน
มารดา ค้าขาย
 - ผลการเรียนรู้ 4/8
 - บิดามารดา แยกกันอยู่
 - นักเรียนอาศัยอยู่กับ มารดา

- ด.ช. ช
- อายุ 5 ขวบ 5 เดือน
 - ระดับการได้ยิน หูซ้าย 77 เดซิเบล หูขวา 88 เดซิเบล
 - เคยผ่านการฝึกฟังพูดมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี
 - อาชีพบิดา พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - มารดา รับจ้างเป็นนักเทคนิคการแพทย์
 - ผลการเรียน 5/8
 - บิดามารดา อยู่ด้วยกัน
 - นักเรียนอาศัยอยู่กับ บิดามารดา

แบบวัดผลการฝึกทักษะการพูด
การสร้างและนำเสนอเพื่อฝึกทักษะการพูดของเด็กพิการทางสติปัญญา

- 1 = ออกเสียงไม่ได้
- 2 = ออกเสียงใกล้เคียง
- 3 = ออกเสียงค่อนข้างชัด
- 4 = ออกเสียงชัด

[illegible]

[illegible]

คำ	ก่อน ใช้สื่อฝึก				หลัง ใช้สื่อฝึก				หมายเหตุ
	1	2	3	4	1	2	3	4	
หน่วยสังคม – สิ่งแวดล้อม									
1. ผนตก									
2. รุ่งกินน้ำ									
3. แม่น้ำ									
4. ต้นไม้									
5. ภูเขา									
6. ทะเล									
7. กลางวัน									
8. กลางคืน									
9. เครื่องบิน									
10. รถยนต์									
11. รถไฟ									
12. ไฟเขียว									
13. ไฟแดง									
14. ทางม้าลาย									
15. สะพานลอย									

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อของครูผู้สอน

1. ปัญหา
2. ข้อเสนอแนะและสิ่งที่ควรปรับปรุง
-

ภาคผนวก 3

ตารางคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังการฝึกทักษะการพูด โดยใช้วีดิทัศน์ ทั้ง 4 หน่วย

คนไข้	ร่างกาย		ความรู้สึก-กิจกรรม		ครอบครัว		สังคม-สิ่งแวดล้อม		รวม	
	ก่อนฝึก	หลังฝึก	ก่อนฝึก	หลังฝึก	ก่อนฝึก	หลังฝึก	ก่อนฝึก	หลังฝึก	ก่อนฝึก	หลังฝึก
1	39	40	19	40	44	55	42	55	144	190
2	23	23	13	20	20	23	24	28	80	94
3	30	31	19	28	22	25	32	34	103	118
4	34	35	21	30	36	47	38	47	129	159
5	26	25	12	20	19	20	20	22	77	87
6	34	37	18	35	33	46	35	54	120	172
7	25	27	14	19	23	29	25	26	87	98
รวม	211	218	116	192	197	245	216	266	740	918

